

Onderwerp: Zonneplan def
 Datum: 18 juli 2016

Contact: Marc Van den Bosch
 Telefoon: 0032 2 500 85 85
 Mail: marc.vandenbosch@febeg.be

Management samenvatting: naar een zonneklare stimulering

Op 24/6 keurde de Vlaamse regering de conceptnota voor stimulering van zonnestroom goed. De conceptnota speelt in op de maatschappelijke ontwikkelingen, de noodzakelijke transitie en bevat heel wat goede voorstellen. Het plan en de communicatie door de minister hebben een positieve invloed op de publieke perceptie rond PV en actieve deelname van consumenten in de energiemarket waaraan FEBEG en haar leden **actief meewerken**. Door een meer transparante en positieve aanpak, en een aantal huidige tekortkomingen weg te werken, kan het nu wat beschadigde imago van zonnepanelen hersteld worden.

In het huidige systeem is er geen expliciete steun voor installaties <10kW. Klanten moeten wel het prosumementarief betalen. Omdat klanten hun installatie niet altijd melden is het bijgevolg fraudegevoelig. **FEBEG stelt een transparant systeem voor dat het maatschappelijk gewenst gedrag stimuleert**. Dit kan door het afschaffen van de terugdraaiende teller waardoor het prosumementarief vervalt. Voor netbeheerders is dit een nuloperatie en de Vlaamse overheid heeft meer controle op het behalen van de HEB doelstellingen. Indien dit onvoldoende zou zijn kan onderzocht worden of een beperkte investeringssteun bij indienstname kan toegekend worden.

Voor installaties >10 kW stelt FEBEG dat het nodig is **om het OT-model grondig te evalueren zodat deze installaties een correcte ondersteuning krijgen**. Verder stelt FEBEG voor om de injectietarieven af te schaffen. Deze zijn immers ontransparant en discriminerend. Het afschaffen van de injectietarieven betekent rechtstreeks dat de steun met 4 tot 8 €/MWh (rekening houdend met 100% injectie) kan verlaagd worden. De drempels om als particulier te investeren in projecten met een vermogen groter dan 10kW moeten onderzocht worden. Hierbij mag zeker niet alleen de nadruk gelegd worden op coöperaties. Alle types samenwerking moeten op gelijke voet behandeld worden. Wat betreft het minimumaandeel bij nieuwbouw vindt FEBEG dat er een groter potentieel is dan wat momenteel aangeboord wordt. Ook moet de rol van decentrale opslagtechnologieën in het minimumaandeel onderzocht worden.

FEBEG is **bezorgd over het principe "salderen op afstand"** en is tevreden dat dit in eerste instantie enkel onderzocht wordt. Het mag immers geen ontransparante terugdraaiende teller "op afstand" worden. In Nederland houdt het salderen op afstand louter in dat er een korting bekomen wordt op de energiebelasting. FEBEG wenst betrokken te worden bij het opzetten en het uitvoeren van het onderzoek omdat het voorstel een potentieel grote impact heeft op marktwerking.

Is de geïnstalleerde capaciteit echt gekend?

In 2015 zijn er volgens het zonneplan 11.470 installaties bijgeplaatst met een totaal vermogen van 62 MWe. FEBEG vermoedt dat dit enkel gaat over officieel aangemelde installaties. Er zijn namelijk indicaties dat er veel meer capaciteit geïnstalleerd werd (>100MWe). Omdat nieuwe huishoudelijke installaties geen steun genieten en het prosumementarief ingevoerd werd, zijn waarschijnlijk een aantal installaties niet officieel aangemeld. Dit kan verholpen worden door een aanpak via het afschaffen van de terugdraaiende teller zoals verder toegelicht.

Installaties < 10kW stimuleren

PV installaties < 10 kW hebben momenteel een aanvaardbaar financieel rendement. Voor deze groep van installaties is vooral stabiliteit en positieve communicatie nodig. De invoering van het prosumementarief en de negatieve perceptie omtrent de ondersteuning voor PV hebben het draagvlak voor kleine installaties aangetast.

PV installaties < 10 kW krijgen vandaag nog steeds, zij het impliciet, steun onder de vorm van een terugdraaiende teller. Dit impliceert dat de klant dezelfde prijs krijgt voor de stroom die geleverd wordt aan het net (commodity, netkosten, heffingen en BTW) als voor de stroom die verbruikt wordt. Dit houdt bijgevolg in dat de leverancier rechtstreeks deze steun ten laste neemt, zonder hiervoor vergoed te worden.

Prosumenten met een terugdraaiende teller moeten het prosumementarief betalen. Dit compenseert volledig het voordeel op vlak van de nettarieven van de terugdraaiende teller. Bovendien leidt de combinatie van de terugdraaiende teller en het prosumementarief tot ontwijkgedrag van PV-eigenaars waartegen dan repressief moet opgetreden worden. Met andere woorden is de combinatie van de terugdraaiende teller en het prosumementarief niet efficiënt.

Hierdoor dreigt het investeren in eigen PV installaties opnieuw een negatief imago. Repressieve maatregelen zijn altijd na en zijn ook duur (visuele controles, aanmaningen, vervolgingsprocedures, ...). Zij kunnen ook nooit elk geval van fraude vatten en zijn gevoelig voor fouten. FEBEG geeft daarom de voorkeur aan een positief en proactief beleid door meer coherentie in de tarieven en de ondersteuning te brengen.

De aanpak zou er als volgt kunnen uitzien:

- Voor nieuwe installaties kleiner dan 10kW wordt geen terugdraaiende teller meer voorzien (er wordt een slimme meter, bidirectionele of een klassieke meter met terugdraai vergrendeling geïnstalleerd). Door het afschaffen van de terugdraaiende teller komt het prosumementarief te vervallen.

- Voor bestaande installaties wordt de terugdraaiende teller afgeschaft na een overgangsperiode, met name totdat de regelgeving en de marktprocessen klaar zijn om ook gebruik van decentrale opslag voor sturing op de flex markt toe te passen. Zo wordt het % zelfverbruik van de eigenaar verhoogd en wordt de eigenaar niet noodzakelijk getroffen door extra distributiekosten. Dit zal vermoedelijk samenvallen met de invoering van MIG 6. Alhoewel dit zou kunnen beschouwd worden als een retroactieve maatregel is FEBEG van oordeel dat deze in dit geval gerechtvaardigd is omdat er overgestapt wordt naar een nieuw systeem waarbij de geïnjecteerde en opgenomen energie aan reële waarde gevalideerd wordt, tevens kan de klant –welleswaar door bijkomende investeringen– het eigen verbruik en dus de opbrengst optimaliseren.
- Ook nieuwe installaties zouden kunnen genieten van het compensatieprincipe ('virtuele terugdraaiende teller') tot aan de invoering van MIG 6. (cfr Brusselse regelgeving). Het verdient de voorkeur om alle installaties op een gelijke manier te behandelen wat betreft compensatie van injectie en afname.

Indien de hierboven vermelde aanpak onvoldoende zou zijn om de melding van installaties <10kW te bevorderen kan er nog gedacht worden om het voordeel van de terugdraaiende teller te vervangen door een vorm van investeringssteun (éénmalig bij indienstname). Investeringssteun is een zeer eenvoudige oplossing en kan ook onder de vorm van een Vlaams fiscaal voordeel toegekend worden. Een beperkte investeringssteun is te verantwoorden voor kleine installaties omdat het gaat over een relatief klein bedrag dat éénmalig kan uitgekeerd worden, wat veel administratieve kosten voor het OT model en de groenstroomcertificaten vermijdt en bovendien een positieve aanmoediging is. Een zelfde vorm van ondersteuning (éénmalig bij investering) zou ook kunnen toegepast worden bij µWKK. Zo wordt een consequent systeem voorzien voor kleinschalige productie.

In een dergelijk kader wordt het maatschappelijk gewenst gedrag van de consument aangemoedigd en wordt het niet gewenst gedrag ontmoedigd.

- Een dergelijk systeem is kostenneutraal voor de netbeheerders. De inkomsten uit het prosumementarief worden vervangen door de afnametarieven doordat de teller niet meer terugdraait en eventueel later door een correct (deels) capaciteitsgebonden tarief. Bovendien wordt een kostelijke en foutgevoelig repressiebeleid vermeden.
- Er is een beter overzicht en controle op het aantal geplaatste installaties zonder dat er repressief moet opgetreden worden. De overheid heeft bovendien het voordeel dat de stroomproductie van alle panelen meegerekend kan worden voor het halen van de RES doelstellingen en de mogelijke boetes gekoppeld aan het niet behalen van de doelstellingen.
- Maatschappelijk rechtvaardiger: want afnemers die frauderen hebben geen voordeel meer ten opzichte van klanten die niet frauderen.

- Afnemers die inspanningen doen om hun eigen productie te verbruiken, worden niet meer benadeeld door het vaste prosumentarief tegenover afnemers die hier geen moeite voor doen
- Deze aanpak trekt ook het voordeel (meer) gelijk met het eventueel “salderen op afstand”, waardoor dit een gelijkwaardige optie wordt voor eindafnemers (leg ik zonnepanelen op mijn eigen dak, of stap ik in een coöperatieve met efficiëntere oplossingen en minder zorgen). In beide gevallen bestaat het (het grootste deel van het) voordeel dan immers uit het verschil tussen de aankoop van de energie bij de particulier vermindert met de prijs die verkregen wordt voor de injectie van de stroom (ofwel op eigen dak ofwel via een gezamenlijke investering)
- Een dergelijke aanpak stimuleert lokaal verbruik. Het lokaal verbruik kan verhoogd worden door o.a. vraagsturing en de inzet van batterijen en stimuleert dus innovatieve oplossingen

Tenslotte kan overwogen worden om de meldingsplicht voor nieuwe kleinschalige installaties die momenteel bij de klant ligt te verleggen naar de keuringsinstantie. De keuring voor de aansluiting van nieuwe PV installaties <10kW is immers verplicht (conformiteit AREI). Er zou een automatische melding vanuit de keuringsinstantie naar de netbeheerder kunnen vertrekken. De bewijslast voor de klant wordt dan omgekeerd. Het is dan aan de klant om eventueel aan te tonen dat de installatie niet in gebruik zou zijn genomen.

Installaties > 10 kW: de nood aan een adequate ondersteuning blijft bestaan

De kosten voor PV zullen nog dalen, maar de nood aan een adequaat steunkader blijft voorlopig bestaan. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de steunniveaus in Vlaanderen en in de ons omringende landen en regio's (stand van zaken maart 2016): Voor Duitsland is dit overigens de totale referentiekost, dus inclusief de opbrengst voor de verkoop van de stroom.

Cat	VL	BXL	WAL	NL	DE**	FR**	UK (NIEUW 2016!)
≤ 5 kW	€0/MWh*	€195/MWh* €250-1000/kW - max. 30%)	~€220/kW (max. ~€670/jaar)*	Belastings- voordeel (21% BTW recuperatie of tot 58% aftrek)*	FIT: €123/MWh FIP: €127/MWh	€140/MWh + belastings voordeel	FIT: €86,5 /MWh
5 – 10 kW	€0/MWh*	€156/MWh*	~€220/kW (max. ~€670/jaar)*	Belastings- voordeel (21% BTW recuperatie of tot 58% aftrek)*	FIT: €123/MWh FIP: €127/MWh	€140/MWh	FIT: €86,5 /MWh

10-250 kW	€35,53/MWh	€156/MWh	€156/MWh	>15kW: €93/MWh (max)	FIT (<100kW): €120 → €111/MWh FIP: €124 → €111/MWh	€133 - 140/MWh >100kW: tendering	FIT: <50 kW: €89 /MWh FIT: >50kW: €34,7/MWh ROC: €64-75/MWh
250-500 kW	€35,71/MWh	€156/MWh	€136,5/MWh	€93/MWh (max)	FIP: €111/MWh	Tendering: ~€100/MWh	FIT €29,2/MWh ROC: €64-75/MWh
500-750 kW	€35,71/MWh	€156/MWh	€130/MWh	€93/MWh (max)	FIP: €111/MWh	Tendering: ~€100/MWh	FIT €29,2/MWh ROC: €64-75/MWh
750-1000 kW	Specifiek dossier	€156/MWh	€123,5/MWh	€93/MWh (max)	FIP: €111/MWh	Tendering: ~€100/MWh	€29,2/MWh ROC: €64-75/MWh
>1MW	Specifiek dossier	€156/MWh	€123,5/MWh (max)	€93/MWh (max)	FIP (<10 MW): €89/MWh	Tendering: ~€100/MWh	<5 MW: €11/MWh ROC: €64-75/MWh

*: terugdraaiende teller van kracht bovenop eventuele voordelen voor kleine installaties

** : Bij FIP is de vermelde waarde de doelwaarde inc. opbrengsten elektriciteit

ROC - Renewable Obligation Certificates met grandfathering

Het is positief dat actief zal nagedacht worden over de ondersteuning van grootschalige installaties. Deze installaties hebben specifieke uitdagingen, zeker als locaties overwogen worden waar er weinig gelijktijdig verbruik is (bijvoorbeeld opslagruimtes of voetbalstadia waar het eigen verbruik vooral komt van de lichtmasten). Installaties met weinig eigen verbruik zijn daardoor minder rendabel.

FEBEG vraagt dan ook dat het OT model grondig geëvalueerd wordt, met name door de parameters die nu te optimistisch zijn ingeschat terug op een realistisch niveau te plaatsen. Hierdoor worden decentrale dakprojecten en injecterende grondgebonden projecten gefaciliteerd. Bijkomend kan onderzocht worden of het wenselijk is een categorie 'ground mounted PV of 'PV met 100% injectie' in te voeren.

Naast de afschaffing van de beperking om uitbreiding pas toe te laten na 36 maanden wil FEBEG dat dat ook de 6-maandelijkse herziening van de bandingfactor geëvalueerd en stopgezet wordt. Deze 6-maandelijkse herziening gaat immers uit van marktgemiddelden,

terwijl elk project specifiek is. Het zorgt bovendien voor investeringsonzekerheid en moeilijkheden inzake financiering.

Om tegemoet te komen aan minder gunstige locaties kan de overheid de mogelijkheid van een aangepaste steun overwegen bij de ontwikkeling van problematische terreinen (blackfield, brownfield) en gebouwen met hoge voorafgaande saneringskosten kan men opteren voor een bijkomende stimulans indien men de installatie van PV integreert in het project

De huidige oefening rond tariefstructuur heeft mogelijks een grote impact op het rendement van de bestaande installaties én op de OT van nieuw te bouwen installaties. Een capaciteitstarief en dus een lagere component in €/MWh zorgen – afhankelijk van het design van het systeem – voor een sterke daling van de opbrengsten (vermeden kosten) van eigen verbruik van bedrijven met PV installaties. De invoering van een capaciteitstarief kan dus een grote negatieve impact op de terugverdientijd van een PV installatie. Het is dus zeer belangrijk tariefstructuur te analyseren vanuit de beleidskeuzes omtrent zonne-energie (en andere decentrale productie-eenheden). FEBEG vraagt dat de VREG het initiatief neemt om de impact op de decentrale productie eenheden duidelijk in kaart te brengen vooraleer een beslissing te nemen.

Tendering van steun voor grootschalige PV is een optie

De overgang naar een tendersysteem voor grootschalige PV met een nog nader te bepalen vermogen wordt geargumenteed vanuit het oogpunt van kostenefficiëntie. Eerst en vooral wil FEBEG opmerken dat het huidige steunsysteem voor grootschalige PV ($10 < kW < 750$) kostenefficiënt is. Het houdt immers rekening met de ontwikkeling van de technologie en de steunhoogte wordt op regelmatige tijdstippen bijgesteld in functie van de inkomsten (elektriciteitsprijs op de groothandelsmarkt). PV-installaties groter dan 750kW krijgen steun op basis van hun reële kosten.

FEBEG is over het algemeen geen voorstander van tendering (zie ook FEBEG – VWEA standpunt ivm tendering voor windenergie). Voor windenergie is de situatie anders dan voor PV. In het geval van windenergie is er een belangrijk risico bij de vergunningsverlening (beroepen,...). In het geval van windenergie dreigt de realisatiegraad te dalen en is het veel meer prioritair om de hindernissen bij de ontwikkeling van windenergie weg te werken. Middelgrote en kleinere PV installaties hebben geen vergunningen nodig, maar ook hier is tendering niet wenselijk omdat de administratieve lasten voor de projectontwikkelaar te hoog zouden zijn in verhouding tot de grootte van de projecten. De situatie bij grootschalige PV ligt echter lichtjes anders. Het huidig steunniveau volstaat niet voor dergelijke projecten. In dit geval kan een tendering ervoor zorgen dat dergelijke installaties toch gerealiseerd kunnen worden zonder dat het risico bestaat op een overmatige toename van het aantal certificaten.

Indien men zou beslissen om steun te tenderen voor grootschalige PV-projecten is het correcte design van cruciaal belang. FEBEG doet hier volgende aanbevelingen:

- De steunduur blijft in lijn met de huidige OT steunduur
- “Pay as bid” leidt tot de grootste kostenefficiëntie
- Duidelijke keuze te maken tussen volumetender en financiële beperking (enveloppe van steun)
- Opsplitsing van de tenders om rekening te houden met de diversiteit aan projecten
- In geval van tendering moet oa ook onderzocht worden welke criteria nodig zijn om de realisatie van de projecten te waarborgen. Dit kunnen zowel voorwaarden zijn voor deelname aan de tender als voor de gunning van de tender;
- Het tenderen van PV op fysieke terreinen zonder daaraan een steuntender te koppelen maakt het geheel een stuk complexer.
- Zonetendering in publieke zones, met name voor nieuwe zones waar nog geen opstalrechten zijn gevestigd, lijkt als idee verlaten. Het zou een heropleving van PV in Vlaanderen kunnen versnellen, maar dan is het wel belangrijk dat een systeem uitgewerkt wordt waarbij niet de hele portefeuille gereserveerd wordt, maar er amper iets gebouwd wordt. In het geval van zonetendering kan het huidige (al dan niet licht aangepaste) steunsysteem als basis dienen.

Injectietarieven hebben geen bestaansreden

In Vlaanderen zijn injectietarieven van toepassing voor de stroom die op het net wordt geïnjecteerd via een apart injectiepunt. Deze kost bedraagt meerdere €/MWh (o.a. afhankelijk van het aansluitingsniveau en de netbeheerder). Alle installaties >10kW zijn hierbij betrokken.

Nu de tariefbevoegdheid werd overgedragen aan de regio's kan Vlaanderen richtsnoeren uitwerken voor de tarieven en kan de VREG maatregelen nemen zoals afschaffen van de injectietarieven.

Afschaffen van de injectietarieven zal de concurrentiehandicap met de buurlanden waar deze injectietarieven niet of in zeer beperkte mate bestaan wegwerken of minstens verminderen (=gelijk speelveld met buurlanden creëren). De volgende tabel kadert de situatie in België voor wat betreft de injectietarieven (Het tarief in Wallonië staat overigens nog los van de vaste kost (vb. 830 EUR/jaar voor Gaselwest). Deze kan sterk doorwegen op kost per MWh voor kleinere installaties):

Cat	VL (gemiddelde VEA)	BXL	WAL (Gaselwest)	NL	DE	FR	UK

>10 kW	LS: 6,83 €/MWh MS: 3,26 €/MWh	0	LS: 8 €/MWh MS: 4,6 €/MWh	0	0	0	n.b.

De afschaffing van de injectietarieven zorgt voor een gunstiger investeringsklimaat en verlaagt tegelijk de nood aan steun. Deze tarieven worden namelijk als extra kost meegenomen in de bepaling van de onrendabele top. Het afschaffen van de injectietarieven betekent dus rechtstreeks dat de steun met 4 tot 8 €/MWh (rekening houdend met 100% injectie) kan verlaagd worden

injectietarieven afschaffen (of 0-tarief instellen) heeft bijkomende voordelen:

- De DNB heeft voordeel bij lokale productie op zijn netten. De DNB heeft in geval van een hogere lokale productie minder netverliezen en moet deze dus niet aankopen. De TNB moet minder elektriciteit transporteren met dus minder netverliezen en minder kosten te betalen van de DNB aan de TNB
- De kosten gelinkt aan injectie zitten voor een belangrijk stuk al geïntegreerd in de aansluitingskosten voor HEB en zijn zo al grotendeels betaald in het project
- De kosten voor de DNB moeten verdeeld worden op basis van een gedeeltelijk capaciteitstarief voor de gebruiker: dit zorgt voor faire verdeling van de kosten (ook voor prosumenten)

Verder kijken dan louter PV-minimumaandeel in nieuwbouw

Het is positief om het aandeel HEB in nieuwbouw te verhogen, maar de verhoging van 10 naar 15 kWh/m² betekent slechts een vergroting van de gemiddelde installatie van 0,9 naar ca. 1,5 kW terwijl er meer potentieel is (dit hoeft ook niet noodzakelijk beperkt te worden tot wat er lokaal verbruikt wordt).

In het kader van het minimumaandeel voor PV zou verder onderzocht kunnen worden hoe decentrale opslagtechnologieën mee kunnen opgenomen worden in het minimumaandeel, liefst in combinatie met PV omdat zo het gelijktijdig verbruik gestimuleerd wordt. (zie ook hoger over de terugdraaiende teller).

Naast het minimumaandeel PV bij nieuwbouw zijn er nog andere innovatieve oplossingen in combinatie met PV mogelijk bij woningen in het algemeen die de CO₂ uitstoot verlagen en het aandeel hernieuwbare energie verhogen. De overheid moet bekijken in het huidige kader deze oplossingen voldoende aan bod kunnen komen. FEBEG denkt daarbij aan:

- de aanschaf van een elektrische wagen en/of (bijhorend) laadpunt, al dan niet gekoppeld aan een bijkomende opslag van elektriciteit

- de installatie van een warmtepomp, al dan niet gekoppeld met opslag van elektriciteit en/of warmte
- de installatie van laadpunten voor elektrische voertuigen
- de installatie van een batterij
- de deelname aan vraagsturing: men kan vb. voordelen toekennen indien er een gelijktijdigheid bestaat in verbruik en productie met een nabijgelegen productie-installatie (zie daarvoor ook het idee rond PV delen en PV op het dak van de burens of nabije (openbare) gebouwen). Men kan daar dan vb. nadenken over vergoedingen voor netdiensten voor het deel dat onder de gelijktijdige productie / verbruik valt.
- Voor woningen en gebouwen kan men vb. een verregerende renovatie (met voorwaarden voor energieprestaties) koppelen aan een bijkomende stimulans indien men tegelijk of binnen een bepaalde termijn kiest voor de installatie van PV op dat zelfde dak

Synergiën tussen opslag en vervoer uitdiepen

In het zonneplan wordt vooruit geblikt op de ‘slimme en efficiënte energieprosumert die zijn installatie dimensioneert op zijn eigen verbruik en profiel’. FEBEG ondersteunt de idee om een regelgevend kader voor batterijen uit te werken. Volgende synergiën kunnen verder onderzocht worden:

- Evalueer de mogelijkheid om alle openbare parkeergelegenheden – met voldoende ruimte – te voorzien van een percentage PV gekoppeld aan een aantal of percentage oplaadpunten voor elektrische voertuigen.
- In het kader van de inpassing van PV in tankstations kan het nuttig zijn om mogelijke barrières weg te nemen (vb. eventuele exclusiviteitsverplichtingen die zouden gelden voor brandstofverkoop,...). Daarna kan men opteren om een binnen een bepaald netwerk ook een quotum op te leggen voor de installatie van PV gekoppeld aan laadpunten voor elektrische voertuigen, of een dergelijk quotum op te nemen als concessievoorwaarde voor snelwegparkings & tankstations. In het geval van een concessievoorwaarde is het belangrijk dat de laadinfrastructuur toegankelijk is voor alle laadpassen. In het algemeen moet uiteraard rekening gehouden worden met de kosten efficiëntie en de veiligheidsaspecten, zo is het onduidelijk of de bestaande luifels van tankstations voldoende draagkracht hebben om PV panelen op te plaatsen. Uiteraard moet ook met de veiligheidsaspecten rekening gehouden worden (EX proof voor bepaalde afstand rond de pompen).

Participatie in collectieve projecten stimuleren door de bestaande voordelen transparant te maken en een gelijk speelveld te garanderen

Het opentrekken van de participatiemogelijkheid naar projecten in geheel Vlaanderen is positief en opent meer mogelijkheden voor de particulier en de investeerder. Verder is het positief dat de Vlaamse regering zal onderzoeken welke de drempels zijn voor particulieren om te investeren in PV-installaties met een vermogen groter dan 10kW. Vreemd genoeg wordt daarbij enkel gekeken naar investeringen via coöperaties.

Volgens FEBEG moet in het algemeen onderzocht worden welke drempels particulieren weerhouden om te investeren in projecten met een vermogen groter dan 10kW. Indien deze installaties een steun zouden genieten die het rendement op de investering ondersteunt (zie hoger) zal dit reeds een belangrijke drempel weghalen.

Om investeringen en participaties aan te moedigen, moet de overheid een minimum aan stabiliteit in de regelgeving garanderen. Om de markt hier maximaal op te laten inspelen zouden alle types samenwerking op gelijke voet behandeld moeten worden. Hierbij mag zeker niet alleen uitgegaan worden van coöperaties wat maar 1 mogelijke vorm van samenwerking is.

Salderen op afstand

In het zonneplan wordt salderen of afstand zeer rudimentair toegelicht. Vermoedelijk heeft de Vlaamse Regering hierbij de Nederlandse regeling in het achterhoofd.

In Nederland houdt het salderen op afstand louter in dat er een korting bekomen wordt op de energiebelasting (wet belastingen op milieugrondslag art 59a, zie ook de website <http://www.hieropgewekt.nl/kennis/verlaagd-tarief/de-regeling-productie-aspecten>)

In Nederland zijn er strikte voorwaarden verbonden aan salderen op afstand. Salderen op afstand kan als de particulier deelneemt in een energiecoöperatie of een vereniging van eigenaren. Dat werkt anders dan onbepaald salderen (wat te vergelijken is met onze terugdraaiende teller). Over het aantal kWh dat hij thuis verbruikt betaalt de particulier energiebelasting. In de wet is geregeld dat men een korting op die energiebelasting kan krijgen als er zonne-energie ergens anders dan op het eigen dak opgewekt wordt. Om te kunnen genieten van deze regeling moeten aan een aantal voorwaarden voldaan zijn:

- lid zijn van een energiecoöperatie of vereniging van eigenaars die eigenaar zijn van het zonnepark of -dak. Het lidmaatschap betekent dat de deelnemer geld aan de energiecoöperatie of eigenaarsvereniging heeft geleend zodat deze het zonnepark of -dak kan realiseren.
- De zonnepanelen moeten liggen in dezelfde postcode als waar de deelnemer woont. Dat betekent dat je woont in hetzelfde postcodegebied waarin het zonnepark of -dak ligt of in een direct daaraan aangrenzend postcodegebied.
- De korting geldt alleen voor wat thuis of in de eigen onderneming aan stroom werd verbruikt. De deelnemer mag meer zonne-energie produceren maar dat levert geen

- extra korting op de energiebelasting op. De leverancier regelt de verrekening van de korting op de energiebelasting via de factuur van de deelnemer.
- De deelnemer moet een zogenaamde kleinverbruiker zijn. Dat betekent dat het verbruik thuis of in het bedrijf niet meer dan 10.000 kWh per jaar mag zijn. Als er zonnepanelen op eigen dak aanwezig zijn, dan moet de productie hiervan afgetrokken worden van de 10.000kWh.

Voor FEBEG is het onduidelijk hoe de Vlaamse Regering dit concept zou willen implementeren in Vlaanderen. Salderen op afstand mag geen ontransparante terugdraaiende teller op afstand worden en mag geen bijkomende negatieve impact hebben op de bestaande leverancier (allocatie, balancering, implementatie).

FEBEG is voorstander van volgende transparante invulling van salderen op afstand: het bedrijf of coöperant waarin de afnemer geïnvesteerd heeft om zonnepanelen te plaatsen, herverdeelt de inkomsten van de verkoop van de opgewekte elektriciteit over zijn coöperanten of klanten. Door een coherent beleid in steun (voor installaties >10kW) en nettarieven (afschaffen van injectietarieven) kunnen de inkomsten van de verkoop van elektriciteit gemaximaliseerd worden. Door voor nieuwe installaties geen terugdraaiende teller meer toe te laten, wordt het voordeel tussen investeren in zonnepanelen op het eigen dak of co-investeren gelijk getrokken en wordt deze laatste eveneens een valabele keuze.

Indien de piste van salderen op afstand, waarbij een terugdraaiende teller geëmuleerd wordt, verder onderzocht wordt, moet rekening gehouden worden met de situatie van de leverancier en de marktprocessen. Het resultaat mag niet bijkomend ten koste gaan van de elektriciteitsleveranciers bovenop de huidige financiering van de steun via de bestaande terugdraaiende tellers. Een saldering (louter) op de energiecomponent cfr het plan is geen correcte oplossing. Het voorbeeld in Nederland gaat enkel over een korting op de energiebelasting (dus NIET op de energiecomponent). Indien de overheid een dergelijk systeem wenst te onderzoeken zal aandacht moeten gegeven worden in het onderzoek op o.a. de impact op de allocatie van energie, de balancering, de datatransfert tussen de marktpartijen en in het bijzonder naar de energieleverancier en hoe de implementatiekosten zo laag mogelijk kunnen gehouden worden en hoe leveranciers vergoed zullen worden voor de opgelopen kosten en de financiering van deze impliciete steun. FEBEG wenst daarom betrokken te worden bij het opzetten en de uitvoering van het onderzoek.